

به روایت فرمانده

شهید علی صیاد شیرازی از آن فرماندهانی است که مانند شهید احمد کاظمی و حاج احمد متوسلیان و دیگران در فتح خرمشهر نقش زیادی داشته و حتی برخی نام او را به عنوان اولین کسی که به خرمشهر پا گذاشت می‌برند. در این کتاب سعید فخرزاده مصاحبه‌ای با شهید صیاد شیرازی داشته‌ودر آن از روند آزادسازی و اتفاقاتی که منجر به شکست حضر خرمشهر شد سخن گفته است. کتاب روایت مستندی

است از عملیات‌های فتح المبین و الی بیت المقدس که شرح ماقع را از زبان صیاد شیرازی می‌خوانیم. این کتاب با وجود این‌که حجم زیادی ندارد اما از یکی از اتفاقات مهم تاریخ دفاع مقدس سخن می‌گوید و از زوایای کمتر دیده شده این حماسه انسانی پرده برمی‌دارد. از دیگر بخش‌هایی که در این کتاب خواننده می‌تواند با آن روبه‌رو شود ماجرای اعزام نیروهای لشکر ۲۷ است که منجر به ربوده شدن حاج احمد متوسلیان می‌شود. این کتاب از حیث فرد راوی يك اثر مهم است که می‌تواند تصویر دقیق‌تری از فتح خرمشهر نشان دهد. روایتی که پیش از شهادت صیاد شیرازی تهیه شده و احمد دهقان آن را بازنویسی کرده است.

خرمشهر نماد مقاومت در دفاع مقدس است
ولی ادبیات دین خود را به این شهر ادا نکرده است

آوازهای شهر جنگی

خرمشهر را نباید به چشم يك شهر در میان شهرهای ایران که توسط ارتش عراق اشغال شد نگاه کرد، بلکه باید آن را به عنوان مهم‌ترین شهر تاریخ معاصر معرفی کرد که از اولین روزهای دفاع

مقدس درگیر جنگ خانمانسوز شد و تا آخرین روز صحنه درگیری و نبرد بود هر چند در سال ۶۱ از زیر چنگال ارتش یعنی آزاد شد و به آغوش مردم و میهن بازگشت.

خرمشهر شهر مهمی است از آنجا که رشادت‌های بسیاری به خود دیده و بسیج عمومی برای آزادسازی این شهر باز نداشت. آزادسازی آن یکی از مهم‌ترین اتفاقات دفاع مقدس است و بازپس‌گیری آن صحنه جنگ را تغییر داد. به همین خاطر نمی‌توان به سادگی از کنار این شهر رد شد، اما ادبیات دین خود به این شهر ادا نکرده است. شهری که صدام برای اشغال آن زحمت بسیاری کشید و بعد

حسام آبنوس

دبیر قفسه کتاب

از زبان يك دختر

معروف‌ترین کتابی که درباره خرمشهر در دسترس است کتاب «دا» است. کتابی که خاطرات دختر ۱۷ ساله‌ای را در خود دارد که شاهد هجوم سراسری دشمن به شهر خودش است. این کتاب را به عنوان یکی از پرشمارگان‌ترین آثار دفاع مقدس می‌دانند که بارها تجدید چاپ شده است. خاطرات خانم حسینی از اولین روزهای جنگ و مقاومت جوانان خرمشهری در برابر ارتش متجاوز تا سال‌های پس از جنگ در این کتاب در کنار هم قرار گرفته و این اثر را شکل داده است. اما مهم‌ترین بخش این کتاب مربوط به شهر خرمشهر و سقوط این شهر به دست ارتش بعث است. در این کتاب خواننده از زبان يك نوجوان جنگ و شهر را می‌بیند و با او همراه مبارزان و مدافعان شهر می‌شود تا در برابر دشمن ایستادگی کند. از حضور در غسالخانه خرمشهر تا بهداری و فعالیت‌های داوطلبانه دیگر اتفاقاتی است که در روایت خانم حسینی نمود دارد.

تکاوران در شهر

«تکاوران نیروی دریایی در خرمشهر» از آن کتاب‌هایی است که شاید نمونه‌اش درباره هیچ بخش دیگری از جنگ یافت نشود. کتابی که سید قاسم یا حسینی آن را از خاطرات ناخدا صمدی از حضورش در خرمشهر در این کتاب گردآوری کرده است. تکاورانی که از روزهای اول حمله به خرمشهر در این شهر بودند و تا آخرین لحظات تخلیه شهر نیز کنار مردم ایستادند و کوچه به کوچه جنگیدند تا شهر را دودستی تقدیم دشمن نکرده باشند. این فرمانده تکاور نیروی دریایی در خاطراتش تصاویری را از طریق کلمات می‌سازد که شاید در میان روایت‌های رسمی و غیررسمی کمتر دیده باشیم و این همان وجه تمایز این کتاب با کتاب‌های موجود در زمینه جنگ است. صمدی از اولین درجه‌دارانی است که پا در شهر می‌گذارد و پا به پای پاسداران و نیروهای مردمی می‌جنگد تا شهر تسلیم نشود. روایت این کتاب به قدری دوست‌داشتنی و اثرگذار است که هر خواننده‌ای خود را همپای نیروهای ناخدا صمدی می‌بیند.

روایت يك عراقی

«ماموریت در خرمشهر» را يك فرمانده ارتش عراق روایت کرده است. در واقع این بار دشمن راوی خرمشهر است. دشمنی که با استحکامات پیچیده نظامی پا به خاک کشور ما گذاشته حالا مشغول بازگرددن مشاهداتش از این شهر و مقاومت مردمی آن است. یکی از بخش‌های جذاب این اثر افشای جنایات ارتش عراق در تجاوز به خاک ایران است. این سرهنگ ستاد عراقی (صبار فلاح اللامی) از رفتار ارتش عراق در مسیر اشغال خرمشهر سخن می‌گوید و نشان می‌دهد با چه دستاویزی وارد این شهر شدند. کتاب‌هایی که فرماندهان و سربازان عراقی روایت کرده باشند محدود به همین اثر نیست و تعداد آنها برای مطالعه تجاوز به خاک ایران قابل ملاحظه است. در این کتاب خواننده از زوایای جنگ و دفاع مقدس را می‌بیند که روایت رسمی بر آن پیره نبوده. وی که افسر ارتش عراق است مشغول بازگو کردن اتفاقات است و از این حیث می‌تواند با آثار ایرانی تفاوت داشته باشد.

آگهی مزایده

آموزشگاه علمی تخصصی شهید چمران ناجا
در نظر دارد، **بوفه و غرفه عرضه محصولات فرهنگی خود را در قالب اجاره** واگذار نماید.
◀ متقاضیان محترم می‌توانند برای دریافت اسناد مزایده به آدرس زیر مراجعه نمایند.
آدرس: کرج، جاده قزلحصار، روبروی زندان قزلحصار، آموزشگاه شهید چمران ناجا
● گودرزی ۰۹۱۹۷۸۶۰۳۱۷
● رئیس‌سوندی ۰۹۱۶۶۷۹۵۳۸

امدادگر صادق

زهرة فرهادی از زنان امدادگر روزگار دفاع مقدس است که در کتاب «چراغ‌های روشن شهر» دست به بازگو کردن خاطرات خود از روزهای دفاع مردمی زده است. این کتاب که راوی با صداقت تمام هرچه شاهد بوده را بازگو کرده تکه‌ای تازه از روایت زنانه جنگ است. روایتی که باید در روایت‌های پشت جبهه دنبال آن گشت که زنان بازیگر اصلی آن هستند. این کتاب که از پیش از پیروزی انقلاب آغاز می‌شود تا روزهای مقاومت نیز ادامه پیدا می‌کند و روایتی یکتا را ارائه کرده است. این کتاب با وجود این‌که تازه منتشر شده، اما توانسته توجه مخاطب را به خود جلب کند. روایتی که جزئیات در آن تعیین‌کننده است و خواننده با این جزئیات خودش را در معرکه می‌بیند.

